

Ombudsmenas turi specialią užduotį padėti kitų Europos Sąjungos šalių piliečiams, kai jie Čekijoje diskriminuojami dėl pilietybės. Paaiškinsime, kam ir kaip jis padeda. Ombudsmenas padeda ES piliečiams ir kitais klausimais (taip pat, kaip ir visiems kitiems). Daugiau informacijos rasite šios brošiūros pabaigoje.

Esu ES pilietis. Kaip ombudsmenas gali man padėti?

Ombudsmenas gali padėti, jei **patiriate diskriminaciją dėl pilietybės**.

O jei aš nesu ES pilietis?

Ombudsmenas padeda ne tik ES (valstybių narių), bet ir **Norvegijos, Islandijos ir Lichtenšteino piliečiams** ir jų **šeimos nariams**, net jei jie nėra ES, Norvegijos, Islandijos ar Lichtenšteino piliečiai.

Kas yra diskriminacija dėl pilietybės?

Kai kas nors elgiasi su jumis **blogiau nei su kitais** žmonėmis vien dėl jūsų pilietybės. Pavyzdžiui:

per darbo pokalbį jums pasako, kad įdarbinami **tik Čekijos piliečiai**.

Darbdavys atleidžia visus darbuotojus, kurie neturi **nuolatinės gyvenamosios vietos** Čekijoje.

Darbe nenori jūsų paaukštinti, nes **esate užsienietis**.

Jūsų nepriima į darbą, nes turite **užsienio universiteto diplomą**.

Jūsų dukra nepriimama į mokyklą, nes **blogai kalba čekiškai**.

Savivaldybė skiria savivaldybės butus **tik Čekijos piliečiams**.

Viešbutyje **užsienio svečiai** apgyvendinami aukštesnėmis kainomis.

Gydytojas atsisako registruoti Jūsų sūnų, nes jis **gimęs ne Čekijoje**.

O jei aš nemoku čekų kalbos?

Rašykite mums savo gimtąją kalbą. Jūsų el. ar paprastą laišką išversime. Rengiant asmeninį susitikimą, padės vertėjas žodžiu. Be to, mūsų darbuotojai kalba angliškai, vokiškai ir prancūziškai.

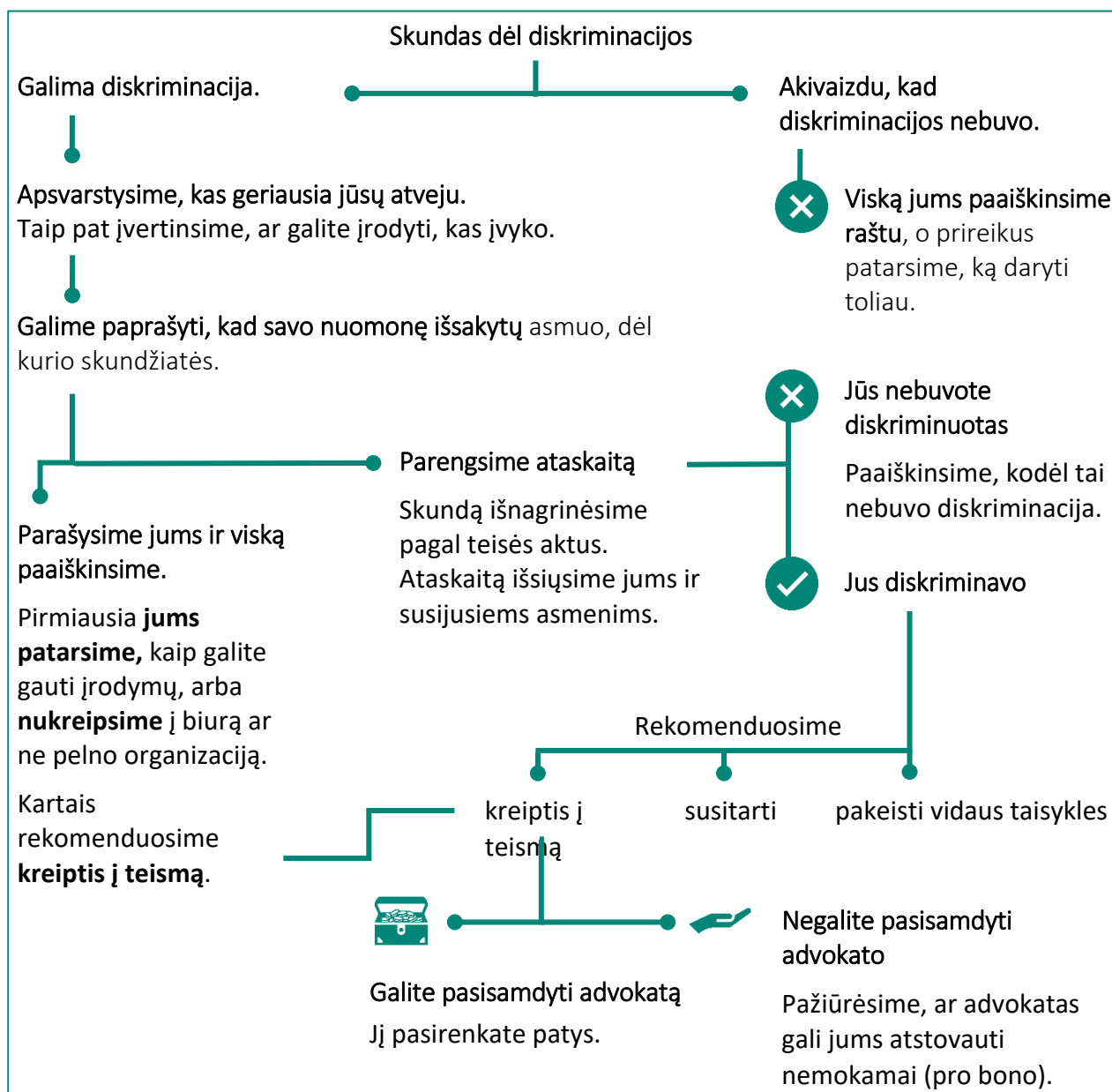
Kaip ombudsmenas man padės, jei jam parašysiu, kad esu diskriminuojamas?

Patarsime, ar jums reikia ginti savo teises ir kaip. Įvertinsime jūsų padėtį ir ką turite daryti. Galime paprašyti kitos šalies pateikti pastabas, tačiau ji gali į jas neatsakyti. *Išsamiau apie tai kitame puslapyje esančioje diagramoje.*

Galime rekomenduoti kreiptis į konkrečią instituciją, kuri tiesiogiai prižiūri, kaip laikomasi nediskriminacijos (pavyzdžiui, Darbo inspekciją arba Čekijos prekybos inspekciją). Jei jų atsakymas jūsų netenkina, **ombudsmenas peržiūrės tos institucijos veiksmus. Taip pat galime rekomenduoti kreiptis į teismą.**

Ombudsmenas taip pat **teikia ES piliečiams bendro pobūdžio informaciją** apie jų teises Čekijoje ir pataria, į ką kreiptis ir kokių veiksmų imtis.

Kreipiausi į ombudsmeną dėl diskriminacijos. Kas toliau?

Kur galiu rasti informacijos apie ES piliečių teises Čekijoje?

Apsilankykite **ombudsmeno interneto svetainėje** www.ochrance.cz → skiltyje „Man reikia pagalbos“ → [Esu ES pilietis](#).

Čia rasite pagrindinę informaciją ir nuorodas šiomis temomis:

darbas ir įdarbinimas

verslas

diplomų ir kvalifikacijų pripažinimas

švietimas ir mokymas

sveikatos draudimas ir sveikatos priežiūra

socialinis draudimas

prekyba ir paslaugų teikimas

mokesčiai

būstas

teisė balsuoti

vairuotojo pažymėjimas ir transporto priemonių

registracija

teisė gyventi šalyje

Kaip tai veikia kitose ES šalyse?

Informacijos apie atskirų ES šalių teisės aktus galima rasti portale „Jūsų Europa“ <https://europa.eu/youreurope/>.

Ką daryti, jei užsienyje kyla problemų su valdžios institucijomis?

Kreipkitės į SOLVIT (<https://ec.europa.eu/solvit/>). Ši tarnyba padeda piliečiams ir įmonėms, kai jie susiduria su problemomis bendraujant su kitos ES valstybės narės valdžios institucijomis Europos Sąjungos teisės srityje.

Ką dar daro ombudsmenas ir vaikų ombudsmenas? Kuo jie gali man padėti?

Ombudsmenas

Stebi ir skatina pagrindines teises ir laisves.

Nagrinėja Čekijos valdžios institucijų veiksmus. → [Turiu problemų su valdžios institucija](#)
brošiūra „[Ombudsmenas](#)“

Saugo nuo netinkamo elgesio įstaigose
(kalėjimuose, ligoninėse, senjorų slaugymo centruose, vaikų namuose, užsieniečių sulaikymo centruose ir kt.). → [Blogas elgesys su žmonėmis, kurių laisvė apribota](#)
brošiūra „[Žmonių, kurių laisvė apribota, apsauga](#)“

Padedą diskriminacijos dėl rasės, etninės kilmės ar pilietybės, lyties, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, religijos, tikėjimo ar pasaulėžiūros aukoms. → [Mane galimai diskriminuoja](#)
brošiūra „[Diskriminacija](#)“

Stebi, kaip gerbiamos žmonių su negalia teisės. → [Patiriu su negalia susijusių problemų](#)

Stebi užsieniečių išsiuntimo iš Čekijos Respublikos procedūrą.

Vaikų ombudsmenas

Stebi ir gina vaikų teises.

Nagrinėja Čekijos valdžios institucijų ir kitų institucijų bei asmenų, vykdančių viešosios valdžios funkcijas, elgesį tais atvejais, kai vaiko teisės gali būti paveiktos.

Ombudsmeno brošiūras galima rasti www.ochrance.cz skiltyje „[Nežinau, ką daryti su savo gyvenimo situacija](#)“.